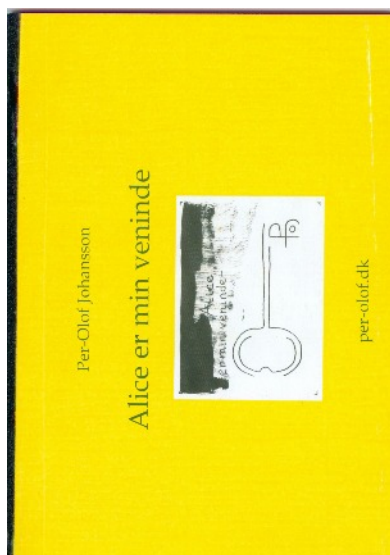
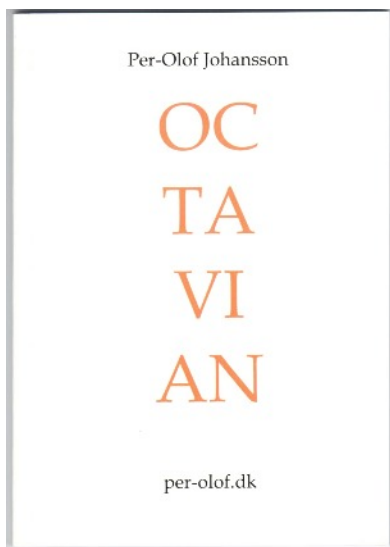

Opdaget eller ikke.....

Per-Olof Johansson 2014

Hvis der kan være 101 toneangivende digtere i Danmark - må der også være nogle af de andre, som ikke er opdaget -endnu?

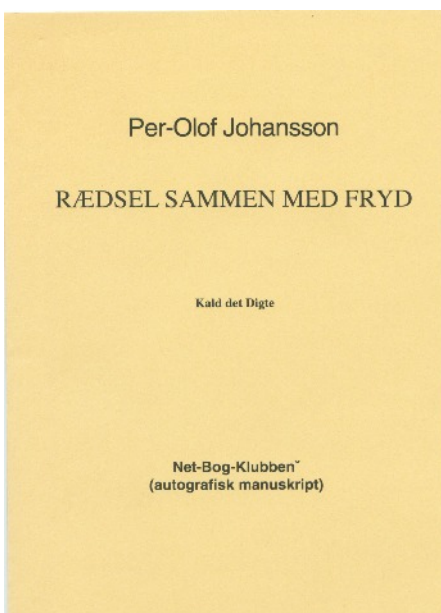
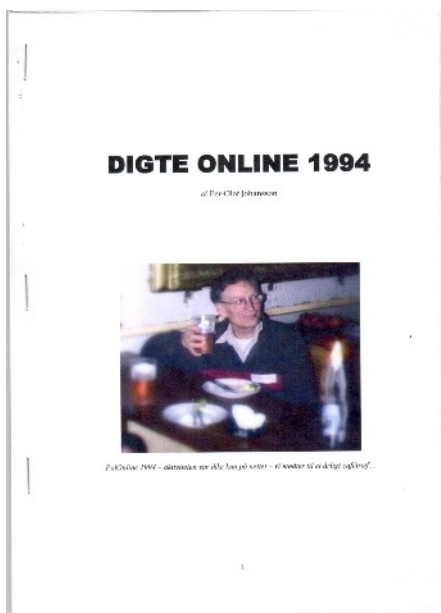
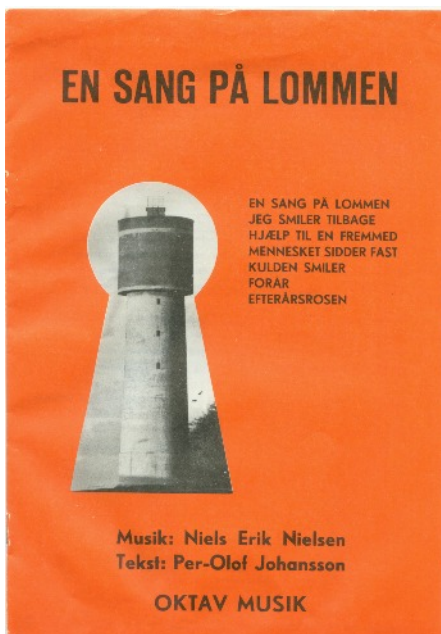
Vi kan tro, at det vigtige bliver opdaget - indenfor litteraturen. Hvis vi så ved, hvad det gode er, kan vi alle sammen være med på opdagelsesfærden. I Politiken gav Thomas Bredsdorff for nylig råd i kort form, 'Lyrik for nybegyndere'. Men egentlig er det, hvad den meste litteraturforskning går ud på - i meget længere form. Erik Skyum-Nielsen har skrevet en overkommelig håndbog i lyrik i 1986 for Dansk lærerforening, som stadig er god at få forstand af. Vi kommer rundt om mange metoder begge steder med hjælp til opdagelse af digtenes kvaliteter - digteren er håndværkeren.

Så når der er digtning som ikke bliver opdaget, er det måske fordi den ikke lever op til den rigtige metode? Politiken skriver om en digter, som har udgivet 11 digtsamlinger og som har fået udgivet et udvalg efter sin død: at han nu måske er lettere at opdage for digtere eller litterater eller andre læsere. (Enhver læser vil naturligvis tro, at anmeldelsen ikke fremkommer helt uafhængigt af, at faren er en kendt person og medudgiver.)

Så hvad mon dette er: 'Opdaget'? Hvad er kriterierne, hvor mange skal opdage, og hvem skal opdage? Det lyder til at vedkommende digter var ekstremt optaget af at blive opdaget, hvilket dog ikke skete i større omfang, mens han levede.

Der skrives og udgives mange digte - om der skrives flere end før, ved ingen, men Internet og let adgang til at få trykt har i hvert fald ført til flere udgivelser. Noget bliver læst mere end andet, alle kan ikke stå forrest.

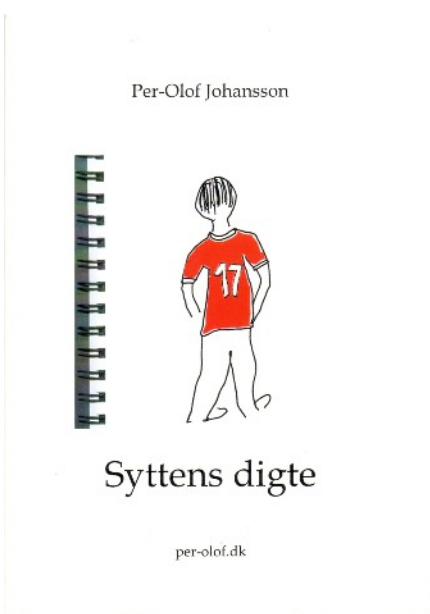
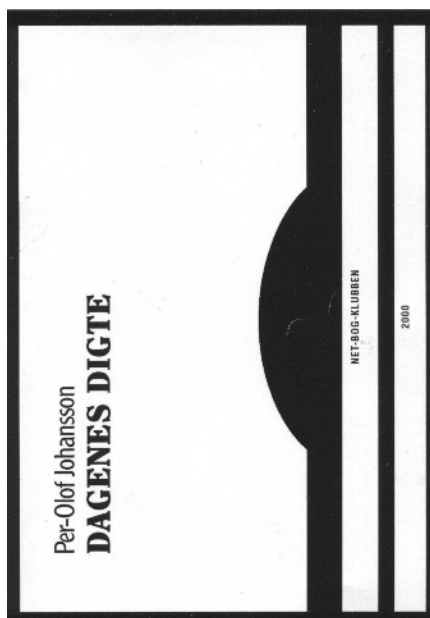
Da der ikke findes en objektiv målestok for digtes kvalitet, er det svært at tale om at noget uretfærdigt ikke bliver 'opdaget'. Det er en sur erkendelse for digteren, hvis hn mener at have krav på at blive opdaget. Spørgsmålet indebærer det mere overordnede: Hvorfor overhovedet skrive digte? Skal det nødvendigvis

betyde forventning om offentliggørelse, kan digte meningsfuldt skrives til privat brug? Selv har jeg også udgivet 11 digtsamlinger, og det 'på egen bekostning' som det hed i gamle dage og er nok endnu mindre 'opdaget' end ovennævnte. Jeg tænkte ikke straks, da jeg begyndte at skrive digte, at dem ville jeg have offentliggjort. I starten var det dybt hemmeligt, siden offentligt for en ældre bror, der også skrev digte. Det, der her var i fokus, var digtets indhold. Her fra var vejen naturligvis ikke lang til at tænke på offentliggørelse. (Den lettere side af ordudfoldelserne havde fået luft blandt spejderkammerater som rimede vrøvlevers.) I 1964 blev det til fire digte offentliggjort i Hvedekorn og et par stykker i 'Digte for en daler'. Offentliggørelse kan jeg dog ikke mindes som en almen motivation for at skrive digtene. Måske bør det formuleres sådan: Ikke som en erkendt motivation. Digtene gav mig et syn på min egen verden som ellers ikke trængte igennem. Og det kan jeg da sige efter de 11 offentliggjorte samlinger og andre 11 aldrig trykte, at jeg ikke kan forestille mig selv uden at have skrevet de ting. Nogen kunne sige, at de kender mig, men aldrig har hørt eller set noget til mine digte, sådanne mennesker skal nok findes. I så fald vil jeg selv sige, at det er en mærkelig amputeret udgave af denne person, de kan henviser til. Jeg kan altså sige, at det helt uanset den manglende opdagelse, har givet mening privat at skrive de digte. Men også at have udgivet adskillige, offentliggjort mange på nettet i mit digttidsskrift 1996 - 2012 Splints & Co, opdaget af mange, men ikke af dem, der har autorisation til at sige 'opdaget'!

Jeg håber det privat har givet mening for brormand at skrive alle digtene, selvom ingen ville udgive dem og selvom han har insisteret på, kun at ville udgives på et såkaldt anerkendt forlag. Der har vi virkelig været forskellige.

Jeg var lokalpolitiker engang, og en ting jeg der oplevede, synes jeg kan bruges som perspektiverende i denne sammenhæng. I 1974 opdagede jeg Kommunernes Landsforening og at den var organiseret på en mærkelig måde. Det var vitterlig som forening og dermed som udgangspunkt under privatreppen,

hvilket så f.eks. betød at lov om offentlighed i forvaltningen ikke kunne finde anvendelse på den. Det har jeg skrevet og fået trykt mange indlæg om, det er en lang historie. I 2014 er det så blevet virkelighed, at KL er omfattet af Lov om offentlighed i forvaltningen. Logikken i den beslutning er ikke en anden, end den var for mig og min medkumpan i 1974. Jeg aner ikke om min og hans indsats har haft betydning for resultatet, helt uden betydning i sammenhængen vil det vel være unaturligt at påstå, den er.

Når jeg undrende ser på, hvor ulæste mine digte er, har jeg på det seneste set det i det lys: Jeg har holdt mig til det, jeg følte det nødvendigt at sige. Om teksterne opleves med samme naturlighed som nødvendighed af omgivelserne, er ikke rigtig noget, jeg kan gøre noget ved, men at det en dag skulle kunne ske, kan være en mulighed. Skal det være en trøst? Det synes jeg ikke, det var jo mit liv og jeg levede hverken mere eller mindre af ikke at være blevet 'opdaget'. Jeg har oplevet adskillige anslag mod mit liv, uden det i nogen større grad har kunnet henføres til min livsstil andet end i største almindelighed. Der har været perioder med vrede, ærgrelse, skuffelse, nu med alderen måske afløst mere af forundring. Jeg har ved at deltage i oplæsninger rundt omkring de sidste 15 år, ved privat kontakt og accept lagt skuffelsen og vreden bag mig, men er naturligvis optaget af at iagttage andres indgange til den samme verden. Den debat afspilles jo hele tiden. Hvor fremtrædende den så bliver, afhænger af en mængde detaljer, vi netop intet ved om. For tiden er det Henrik Dahl, der forsøger at kaste lys over, om der ligger en mekanik bag den manglende opdagelse. Ifølge ham selv handler det ikke om hans egen modtagelse som romanforfatter, men om betingelserne i DK i almindelighed for at blive modtaget. Det ligner den debat, jeg her efterspørger: Opdagelsen af en forfatter eller digter.

Der er mange grunde til fortvivlelse i denne verden, men manglende 'opdagelse' af din digtning bør ikke være grunden. Måske er der slet ingen logik bag manglende opdagelse, selv om vi gerne vil se det, kal-

Per-Olof Johansson

Samtale med tiden

han fra i bløde bag med ryg: Så vil jeg legge
sølstrålerne

per-olof.dk

der det Bermudatrekanten som Henrik Bandak eller karteller som Henrik Dahl eller noget helt tredje. Måske er det Karl Poppers argumenter mod historicismen, som også gælder her: Fordi der fremkommer en sti, behøver der ikke ligge en styrende skjult hånd bag dens fremkomst.

Mange udfører arbejde, gør skjulte indsatser ingen nogensinde hører om. Måske umulige at opdage efterfølgende. På tryk ligger mulighederne netop anderledes åbne. En dag kan teksten falde i de rette hænder og fremstå nyttig. Det kunne den måske også have været 30 år før. Jo det kan være resultat af diverse bespænd, at det ikke skete. Jeg tror bare, det også kan skyldes så meget andet.

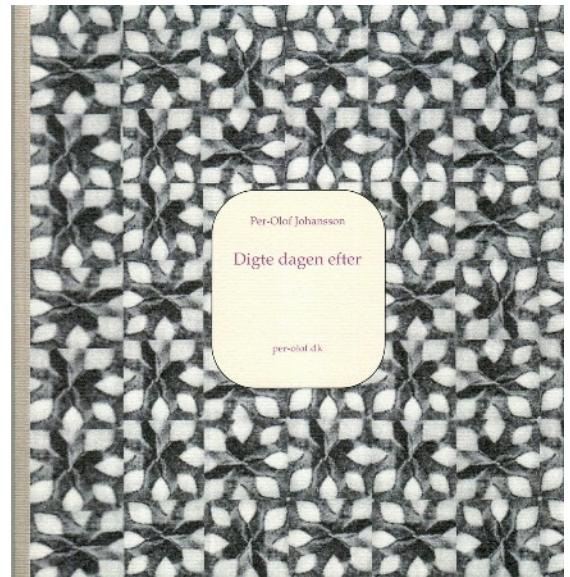

Per-Olof Johansson

HEJKURVE

per-olof.dk

Per-Olof Johansson
Digte dagen efter

per-olof.dk

Per-Olof Johansson, f. 1942. Børnet fra digte har han udgivet bogerne 'En tid med spinarkov', 'Dronnen om Allere' og 'Bonde-Practica eller Vestr-Bog' m.fl. samt bidraget til flere lokalhistoriske publikationer i Ålbø. Har skrevet artikler om politik og kulturhistorie i aviser, tidsskrifter og på nettet på egen hjemmeside og blog.

Her er et ord et ord
Her
Her er et ord
Her er det, ja mere end det
Her er det hele
Her er det nødvendige
Gå aldrig væk fra her
Dvær du end tager hen
Her er det

Per-Olof Johansson Henvendelser

som digte

per-olof.dk

Det er så almindeligt, at kærlighed og digte siger, at de ikke har publikum i tankerne, når de arbejder. Her har jeg samlet en del tekster, hver gang netop har haft et publikum for sig, da jeg skrev. Den næste tråd er derfor karakteren af henvendelse, og altid vist tilbage i flere graderinger.

En del er gennem årene ankommet ved oplæsninger i Underskovs, Rømpølslet. Det Poetiske Fællesskab, Kongens Have, Føderiksborg, Mars, På Staden Christiansia eller på Foreningen af Danske Kulturtalshørers stund på Bogfremst eller med henblik på en bestemt publikation, enkelte af digtene har således været trykt i Polmak, Ikonstikens Hus Forth, Landsager, Ny Alder, Underskovs S. Teksten 'Dokumentar Tid' har været privat distribueret som selvstændig publikation.

978-87-923947-1-1